

грамної інституціоналізації, а реалізувалася як поточна операційна діяльність лише державних структур. Концепція реформування системи соціальних послуг (2007 р.) і Стратегія реформування соціальних послуг (2012 р.) намагалися встановити основні засади реформування системи надання соціальних послуг, розширити їх публічність та окреслити основні завдання та етапи їх подальшого виконання [5].

Тобто, система підтримки освітньої складової інновацій в Україні все ще знаходиться на початковому етапі. Тому, важливою є її розвиток та посилення. Зокрема, в контексті підтримки освітньої складової інновацій пропонуємо її посилити за рахунок:

- посиленої уваги державних та приватних бізнес-структур до освітньо-кваліфікаційної компоненти персоналом, підвищення професійного рівня якого дозволить сформувати належний інтелектуальний капітал для досягнення подальших цілей інноваційного розвитку;
- розробки та реформування, відповідно до потреб сучасного суспільства, компоненти матеріального стимулювання висококваліфікованого персоналу, як на державному та регіональному рівнях, так і в межах окремих бізнес-структур;
- посилення тенденцій міжнародної співпраці у сферах освіти та науки не лише між навчальними закладами, але й на рівні інноваційних бізнесових структур і в контексті переходу економіки України на новий рівень участі у розподілі праці.

Список використаних джерел

1. Гейць В. «Інноваційна Україна — 2020»: основні положення національної доповіді. Стенограма наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 13 травня 2015 року // Вісник НАН України. — 2015. — № 7. — С. 18–22.
2. Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь / за заг. ред. В. М. Гейця та ін. ; НАН України. — К., 2015. — 336 с.
3. Global innovative index. Analysis. In-depth economy reports. — Електронний ресурс. — Режим доступу: <https://www.globalinnovationindex.org/analysis-economy>
4. Вітер В. І. Вплив соціальної сфери на інноваційний розвиток економіки України / В. І. Вітер // Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури: європейський вектор — нові виклики та можливості [Електронний ресурс] : тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції, Львів, 14–16 травня 2015 року : до 50-річчя Інженерно-економічного факультету (Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту) / Національний університет «Львівська політехніка» [та інші]. — Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. — С. 66.
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії реформування системи надання соціальних послуг» від 08.08.2012 р. № 556-р [Електронний ресурс]. — Доступний з : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/556-2012>

Ключові слова: соціальна сфера, інновації, інноваційний розвиток, освіта.

Keywords: social sector, innovations, innovative development, education.

Інтернет-адреса публікації: <http://ibe.kneu.org/uk/dyba-o-m-pidtrymka-osvitnoyi-skladovoyi-innovatsij-v-ukrayini/>

Жибер Тетяна,

к.е.н., доцент кафедри фінансів

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»,

електронна пошта: tzhyber@kneu.edu.ua

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД ПРИ ВИКЛАДАННІ НАУКИ «МАКРОФІНАНСОВЕ БЮДЖЕТУВАННЯ»

Zhyber Tetyana,

PhD, Associate Professor Department of Finance,

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman,

e-mail: tzhyber@kneu.edu.ua

THE INDIVIDUAL APPROACH IN TEACHING «MACROFINANCIAL BUDGETING» COURSE

Викладання на рівні магістерських програм вимагає інших, динамічніших, методів навчання, ніж навіть робота із майбутніми бакалаврами. Студенти, припускається, вже мають досить потужну базу теоретичних знань, і головне завдання куратора у магістратурі — пока-

зати способи їх застосування для набуття практичних вмінь і навичок, корисних у майбутній професії.

За даними українського «Forbes», у 2011–2013 рр. випускники КНЕУ найчастіше займали керівні посади на своїх наступних місцях роботи [1]. Отже, і надалі метою викладання на магістерських програмах повинна бути підготовка лідерів і дослідників. Подальший кар'єрний успіх сьогодні неможливий без незалежного, креативного, інноваційного мислення.

Головною особливістю сучасної освіти є варіативність майбутньої професії і дуже низька ймовірність того, що випускник пропрацює все життя в одній компанії чи установі. Для того, щоб магістри знайшли своє покликання на ринку праці до старості, у них слід формувати звичку до самонавчання упродовж життя. Їхня робота через десяток років може перетворитися на абсолютно нову для сучасності професію, тому завдання викладача — передбачити і акцентувати майбутні тенденції розвитку суспільства [2].

Для того, щоб найповніше розкрити потенціал кожного студента, куратору варто застосувати індивідуальний підхід при вивченні кожної науки, а також — міждисциплінарну взаємодію і зв'язок наук із практикою. На магістерській програмі «Державний фінансовий менеджмент» студенти проходять гарантовану практику у державних фінансових установах, тому навчання інтегрується із матеріалами баз практики.

Наука «Макрофінансове бюджетування» вивчає технології ефективного управління державними фінансами та фінансами територіальних громад. Зміст викладання доводиться змінювати щороку, оскільки навіть в Україні, не кажучи вже про світові тенденції, з'являються нові комбінації методів і умов бюджетування. Разом з тим, не всі елементи бюджетування на практиці виявляються вдалими чи застосовуваними в певних умовах.

Першою новою схемою викладання науки «Макрофінансове бюджетування» у півторарічній програмі магістратури стало розділення занять на 2 кластери (проводилося опитування викладачів щодо оптимальної схеми) із відвідуванням практики між ними. Студенти на практиці, таким чином, при потребі, взаємодіють із викладачем дистанційно, у середовищі дистанційного курсу чи інших засобів зв'язку. У першій частині курсу, на початку семестру, майбутні магістри отримують загальний теоретичний базис навчального матеріалу щодо існуючих у світі технологій макрофінансового бюджетування та завдання для виконання на другий кластер, які потребують роботи на базі практики.

Індивідуальний підхід до студентів передбачає два аспекти:

1. Формулювання завдань, враховуючи тип сприйняття студентом інформації та оформлення результатів навчання.

Поділ результатів виконання завдань в основному містить: графічне представлення інформації із виокремленням ключових зв'язків; структуроване текстове есе; співбесіда із викладачем; дискусія у групі.

Для координації результатів пошукової роботи та появи навичок презентувати власні думки студенти отримують завдання із частково відкритими умовами. І вже від унікальних особливостей виконавця залежить кінцевий вигляд роботи.

2. Унікальність завдань через використання кожним магістрантом виключно своєї частини бази практики /теми дипломної роботи /власних інтересів.

Так, при побудові дерева цілей суб'єкта бюджетування або вибору альтернатив у прийнятті рішень щодо бюджетування студенти не тільки виконують дослідження наявної бази практики, а і моделюють ідеальні умови для бюджетування, визначають його перешкоди тощо. Якщо студент надає виважені обґрунтування, креативність при формулюванні результатів завдання тільки вітається. Куратор при оцінці таких робіт намагається відійти від шаблонних рамок студентської роботи та спонукати магістрантів використовувати найновіші продукти програмного забезпечення у сфері графічного аналізу, наприклад.

Обов'язковою частиною роботи є опрацювання реальних фінансових документів і складання власних документів, вдосконаленіших, на основі вивчених на базі практики прототипів. Тобто моделюються і опрацьовуються реальні ситуації.

Таким чином, крім напрацювання студентами вміння самостійно мислити в умовах часткової невизначеності, максимально нівелюється привабливість списування. А невеликі коригування завдань із року в рік зберігають інтерес до процесу навчання і у магістрантів, і у викладача.

Список використаних джерел

1. Рахманов О. А. Освітні характеристики топ-менеджерів великого бізнесу в Україні // Укр. соціум. — 2014. — № 2. — С. 45–53.

2. Adair Turner. The point of education isn't earning a living, it's learning how to live. Електронний ресурс. Режим доступу — <https://www.weforum.org/agenda/2016/10/have-we-got-education-and-skills-wrong-asks-adair-turner> (30.10.2016. Назва з екрану)

Ключеві слова: Бюджетування, практика у навчанні, відкриті завдання.

Keywords: Budgeting, practice in training, open tasks.

Интернет-адреса публікації: <http://ibe.kneu.org/uk/zhyber-t-v-individualnyj-pidhid-pry-vykladanni-nauky-makrofinansove-byudzhetuvannya/>

Богдан Замкевич,

канд. техн. наук, доцент,

e-mail bogdan_zam@ukr.net

СИСТЕМОЛОГІЯ І КОРПОРАТИВНЕ УСВІДОМЛЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Bohdan Zamkevych,

Ph.D., docent,

e-mail bogdan_zam@ukr.net

SYSTEMOLOGY AND CORPORATE AWARENESS QUALITY OF EDUCATION

Освіта є однією з найважливіших сфер людської діяльності, призначена здійснювати підготовку висококваліфікованих і всебічно розвинених особистостей. Сучасна економіка вимагає інноваційності, а тому вища школа має готувати майбутніх інноваційних людей, здатних впроваджувати інноваційні зміни, виконувати свою роботу творчо, інноваційно. Визначальне значення при цьому в сучасних умовах мають викладач з його професійними та особистісними якостями і загальнодержавна організація освітнього процесу

Дослідження даної теми обумовлено необхідністю вироблення оптимальних інноваційних і адекватних сучасним умовам стилів викладання освітніх дисциплін і організації навчального процесу.

Інновації — об'єкти впровадження чи процес, що веде до появи чогось нового — новації. У науковий лексикон цей термін вперше ввів Й. Шумпетер, що в буквальному перекладі означає «втілення наукового відкриття, технічного винаходу в новій технології або новому виді виробу». В принципі інновація — це будь-яке соціально-економічне нововведення, доки воно не отримало масового, тобто серійного поширення в галузі праці, виробництва і управління. Інновацію можна розуміти як ефект культуротворчої активності людини, зміни в соціальній поведінці людей та програму саморозвитку особистості. Економіст, як і якась інша людина, повинен вміти аналізувати стан системи, передбачати її зміни і адаптуватися до них на особистісному та соціальному рівнях. Метою навчання творчості є формування знань системного аналізу і принципів розвитку систем. Системний аналіз застосовується в будь-якій предметній області, містячи в собі як частки, так і загальні методи й процедури дослідження. Завдання й принципи системного підходу не залежать від природи об'єктів і явищ. Теорія і принципи системного аналізу викладаються в науці — системологія (теорія систем). В сучасних умовах розуміння світового збалансованого (економіка, екологія, соціальний стан) розвитку знання системології надзвичайно необхідні сучасному фахівцю. В системології як науці розглядаються методи і принципи аналізу взаємодії систем, потенціалу систем з метою задоволення потреб людини. Системний аналіз активізує модельне мислення у природознавстві, формує основні системоутворюючі принципи, принципи системності наукового знання. Такі знання фахівця є фундаментом його професійної компетентності, що є надзвичайно актуальним у сучасних умовах збалансованого (сталого) економічного розвитку. Системологія тісно пов'язана із синергетикою, яка вивчає методи і закономірності організації різних не систем, а об'єктів і процесів. При цьому у здобувача формуватимуться прагнення дослідницької діяльності, аналізу стану системи, самостійності виявлення проблем і пошуку їх подолання.

Розв'язування проблем вимагає знаходження інформації з різних галузей знань, тобто, синтетичного погляду на світ. Отже, зменшується важливість вербальної передачі інформації. Компетентність фахівця стала вищою цінністю ніж його інформативність. Ставиться більший акцент на практику, на оволодіння загальних способів мислення. Отже, «...відповідно до цієї концепції не потрібно вчити всього, належить вчити тільки всього, що є важливим у процесі перспективного пристосування і у процесі розвитку особистості».